

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN

ZAAK VAN S.J. t. NV BITES EUROPE

(dossier nr. 2017/294)

BESLISSING nr. 2017/045

23 oktober 2017

In de zaak van S.J. tegen NV Bites Europe,

De Vlaamse Regulator voor de Media (Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,
Mevr L. D'HAENENS, *ondervoorzitter*,
Mevr D. DE POOT,
Dhr L. HELLIN,
Mevr E. LIEVENS,
Dhr R. OTTEN,
Dhr B. STURTEWAGEN,
Dhr H. VAN HUMBEECK,
Dhr T. VAN POPPEL, *leden*,

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 23 oktober 2017,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

FEITEN EN PROCEDURE

1. Op 7 september 2017 heeft S.J. via het online klachtenformulier bij de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: VRM) een klacht ingediend tegen NV Bites Europe (hierna: Bites Europe), met maatschappelijke zetel Medialaan 1 te 1800 Vilvoorde.

De klacht is gericht tegen het televisieprogramma 'Spuiten En Slikken Op Reis', uitgezonden "*op CAZ op dinsdag 7 september 2017*", waarin volgens S.J. "*naast beelden van bespreekbare smaak, beelden van zoöfiele praktijken te zien [zijn]*".

2. Bites Europe heeft per e-mail van 27 september 2017 aan de VRM, gereageerd op de voornoemde klacht.
3. S.J. en Bites Europe zijn conform de voorgeschreven termijnen rechtsgeldig en aangetekend uitgenodigd voor een hoorzitting op 23 oktober 2017 bij de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen (hierna: de Kamer) van de VRM.
4. S.J. laat per e-mail van 2 oktober 2017 weten dat hij niet aanwezig zal kunnen zijn op de hoorzitting.
5. Bites Europe, vertegenwoordigd door mevr. Katrien Lefever, bedrijfsjurist, is gehoord door de Kamer op de zitting van 23 oktober 2017.

TOEPASSELIJKE REGELS

6. Artikel 218, § 3, eerste lid, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet) bepaalt:

“§ 3. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak over geschillen die gerezen zijn naar aanleiding van de toepassing van artikel 38, 39, 42, 44, 45, 72, 5°, artikel 176, 1°, en artikel 180, § 6.”

7. Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet luidt:

“§ 2. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak, hetzij ambtshalve wat betreft het toezicht op artikel 42, 44, 45, 72, 5°, en artikel 176, 1°, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering, hetzij naar aanleiding van een klacht die op straffe van onontvankelijkheid ingediend is uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending van het programma door eenieder die blijkt geeft van een benadeling of een belang.”

8. Artikel 12, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: het Procedurebesluit) stelt:

“Om ontvankelijk te zijn, moet een bij de Regulator ingediende klacht aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° ingediend zijn uiterlijk de vijftiende dag na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot de klacht;

2° de naam, de hoedanigheid en het adres van de klager vermelden;

3° het belang bij het indienen van de klacht aangeven, behalve als het gaat om een klacht met betrekking tot de bepalingen over commerciële communicatie of boodschappen van algemeen nut;

4° het onderwerp van de klacht aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop ze steunt en met vermelding van de persoon tegen wie de klacht is gericht. Als de klacht betrekking heeft op een radio- of televisieprogramma, moet de uitzending waartegen wordt opgekomen worden aangewezen met vermelding van de dag en het uur waarop de uitzending heeft plaatsgehad;

5° ondertekend zijn door de klager. Als de klacht uitgaat van een rechtspersoon, wordt ze ondertekend door een persoon die volgens de wet of de statuten bevoegd is om de rechtspersoon te vertegenwoordigen. [...]”

A. Argumenten van de klager

9. S.J. licht in zijn klacht toe dat hij na het bekijken met zijn ouders van de film 'Hollywood Homicide' op CAZ niet onmiddellijk van kanaal is veranderd. Toen aansluitend het programma 'Spuiten En Slikken Op Reis' begon, *"waren mijn ouders en ik meteen geshockeerd van de beelden, met als ergste beelden die van de verkrachting van een koe-achtig dier"*, aldus de klager.
10. Bij de omschrijving van zijn belang op het klachtenformulier geeft S.J. aan dat zowel zoöfilie als verkrachting illegaal zijn in België, *"en verkrachting [...] immoreel en walgelijk [is] of het nu om de verkrachting gaat van een man, vrouw, kind of dier"*. Volgens de klager horen dergelijke beelden nergens thuis. Hij voegt hieraan toe dat zoöfilie bovendien als een zonde wordt beschouwd in zijn Joodse religie.

B. Argumenten van Bites Europe

Ontvankelijkheid van de klacht

11. Bites Europe is in hoofdorde van oordeel dat de klacht van S.J. niet als een ontvankelijke klacht kan worden beschouwd, aangezien zij geen afdoende vermelding bevat van datum en uur van de geïssueerde uitzending, de klager het vereiste belang ontbeert, het onderwerp van de klacht niet afdoende is aangegeven en de Kamer niet bevoegd is om kennis te nemen van de klacht.
12. Vooreerst voert Bites Europe aan dat klachten, overeenkomstig artikel 12, eerste lid, 4°, van het Procedurebesluit, de uitzending moeten aanwijzen waartegen wordt opgekomen met vermelding van de dag en het uur waarop de uitzending heeft plaatsgehad.

Op 7 september 2017 om 22u40, het tijdstip dat door de klager wordt aangegeven, werd echter geen aflevering van het programma 'Spuiten En Slikken Op Reis' uitgezonden op CAZ. Bites Europe wijst er evenwel op dat een aflevering van het programma werd uitgezonden op 5 september 2017, maar meent dat het niet aan de VRM toekomt om zich op dit punt in de plaats van de klager te stellen door het correcte uitzendtijdstip te suggereren.

13. Bites Europe is vervolgens van oordeel dat S.J., bij het indienen van de klacht, het vereiste belang in de zin van artikel 12, eerste lid, 3°, van het Procedurebesluit, ontbeert. Een dergelijk belang dient specifiek te zijn dan het algemeen belang. Zoals door deze Kamer al verschillende keren werd bevestigd, is een zogenaamde *actio popularis* niet toegelaten, aldus Bites Europe. De klager dient het bewijs te leveren persoonlijk slachtoffer

te zijn of een benadeling in zijnen hoofde aan te wijzen met betrekking tot de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending aanvoert.

Volgens de omroeporganisatie laat S.J. na om op afdoende wijze een belang aan te geven, door louter te stellen dat zoöfilie en verkrachting illegaal zijn in België, hij zich persoonlijk benadeeld voelt omwille van zijn geloofsovertuiging (gelet op het zondig karakter van zoöfilie) en hij (en zijn meekijkende ouders) de beelden immoreel, walgelijk en shockerend vonden.

Bites Europe ziet niet in over welk specifiek of persoonlijk belang de klager beschikt in het licht van de normen die overeenkomstig artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet getoetst kunnen worden door deze Kamer. Hij geeft nergens aan dat hijzelf (of een onder zijn hoede vallende persoon) ten gevolge van het geïllustreerde televisieprogramma het voorwerp zou uitmaken van een aansporing tot haat en geweld, een discriminatie, politieke of ideologische partijdigheid of een schending van de menselijke waardigheid. Evenmin geeft hij aan op te treden in het belang van een minderjarige of zelf minderjarig te zijn.

Voorts valt volgens Bites Europe niet in te zien hoe S.J. zijn belang onderscheiden is van het algemeen belang en/of van het belang van eenieder bij de aangegeven grieven. Het gegeven dat zoöfilie en verkrachting illegaal zijn, creëert op zich geen belang om op te komen tegen elke mogelijke berichtgeving over deze handelingen, aldus Bites Europe. De overweging dat zoöfilie een zonde is in het joodse geloof, zorgt er in deze context volgens Bites Europe niet voor dat S.J. over een bijkomend persoonlijk belang beschikt.

Bites Europe wijst in dit verband op het belang van de vrijheid van meningsuiting, zoals hernomen in artikel 37 van het Mediadecreet¹, en het recht om meningsuitingen te verspreiden die kwetsen, shockeren of verontrusten.

14. Volgens Bites Europe is eveneens het onderwerp van de klacht niet afdoende aangegeven door S.J., wat haar belet om doeltreffend een verweer te voeren en een schending inhoudt van haar rechten van verdediging. De klager laat volstrekt na om het onderwerp van de klacht aan te geven, zoals voorgeschreven in artikel 12, eerste lid, 4°, van het Procedurebesluit. De klacht is zeer vaag geformuleerd, zonder dat wordt aangegeven van welke inbreuk(en) op het Mediadecreet er sprake zou zijn, aldus Bites Europe.
15. Ten slotte meent Bites Europe dat deze Kamer niet bevoegd is om kennis te nemen van een klacht inzake het *“uitzenden van beelden van*

¹ Artikel 37 van het Mediadecreet luidt: *“De vrijheid van meningsuiting is gewaarborgd voor omroepactiviteiten. De omroepactiviteiten zijn vrij en kunnen, onder voorbehoud van wat hierna is bepaald voor omroepdiensten, aan geen enkele vormvereiste of voorafgaande controle worden onderworpen.”*

bespreekbare smaak” of berichtgeving over (mogelijke) ‘illegale handelingen’. De bevoegdheid van deze Kamer is vastgelegd in artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet en geen van de daarin opgesomde normen is volgens Bites Europe in het geding in het kader van de voorliggende klacht.

Ten gronde

16. Bites Europe is in ondergeschikte orde van oordeel dat, indien de Kamer toch zou besluiten dat de voorliggende klacht ontvankelijk is, de klacht in ieder geval ongegrond moet worden verklaard.

Zij verduidelijkt dat het programma ‘Spuiten En Slikken’ een Nederlands televisieprogramma betreft waarin reportages over drugs en seks worden getoond. In de afgeleide reeks ‘Spuiten En Slikken Op Reis’ gaan de reportagemakers op zoek naar culturele verschillen, seksuele gewoontes en voorkeuren op de verschillende continenten en in de verschillende landen. Dergelijke programma’s passen in het programmaschema van CAZ, een mannezender waarop soms expliciete en erotische beelden worden getoond.

Op dinsdag 5 september 2017 werd, aldus Bites Europe, een aflevering uitgezonden van ‘Spuiten En Slikken Op Reis’. Deze specifieke aflevering had betrekking op de seksuele voorkeuren en tradities in Japan. De begingeneriek van het programma bevat echter beeldfragmenten uit alle afleveringen van de betrokken jaargang. Gedurende drie seconden werden daarin ook beelden getoond uit de aflevering over Colombia, waar het cultureel aanvaard zou zijn dat jonge mannen seksuele betrekkingen hebben met ezels. De aflevering over Columbia zelf werd echter niet aangekocht en is nooit uitgezonden op CAZ.

Bij het bepalen van het uitzenduur van de programmareeks ‘Spuiten En Slikken Op Reis’ is uitdrukkelijk rekening gehouden met de inhoud ervan, aldus Bites Europe. Om die reden is het programma pas om 22u46 uitgezonden, een tijdstip waarop minderjarigen normaalgezien niet meer voor de buis zitten. Bovendien is het ‘16+’-logo getoond bij de uitzending.

Bites Europe is dan ook van oordeel dat de bepalingen uit het Mediadecreet met betrekking tot de bescherming van minderjarigen niet werden geschonden. Evenmin zet het programma aan tot haat en geweld of bevat het enige vorm van discriminatie dan wel politieke of ideologische partijdigheid. In ieder geval meent zij, in het licht van artikel 37 van het Mediadecreet, programma’s te mogen uitzenden waarin taboes worden besproken of expliciete en shockerende beelden worden getoond.

C. Beoordeling

Ontvankelijkheid van de klacht

17. Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet bepaalt dat de Kamer uitspraak kan doen naar aanleiding van een klacht die op straffe van onontvankelijkheid ingediend is uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending van het programma door eenieder die blijk geeft van een benadeling of een belang. Deze ontvankelijkheidsvoorwaarden voor bij de VRM ingediende klachten worden verder verduidelijkt in het Procedurebesluit.
18. Blijk geven van een benadeling of een belang is derhalve een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij de Kamer. Artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, van het Procedurebesluit bepaalt nader dat een klacht, om ontvankelijk te zijn, het onderwerp van de klacht moet aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop zij steunt en het belang van de klager bij de uitzending waartegen wordt opgekomen. Die eis van benadeling of een belang geeft aan dat de decreetgever de loutere hoedanigheid van kijker of luisteraar niet voldoende acht.

Om aan de vereiste van de ontvankelijkheid te voldoen, moet de klager meer bepaald het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of een benadeling in zijn hoofdte aanwijzen met betrekking tot de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending, in het kader van de bepalingen waarop deze Kamer toezicht uitoefent, aanvoert.²

19. Op het klachtenformulier dat bij de VRM werd ingediend, vermeldt S.J. als zijn belang dat zoöfilie illegaal is in België en daarnaast ook als een zonde wordt beschouwd in zijn Joodse religie. Hij stelt dat elke verkrachting illegaal, immoreel en walgelijk is, of het nu gaat om de verkrachting van een man, vrouw, kind of dier.

Verderop in zijn klacht geeft S.J. aan dat hijzelf en zijn ouders geschokt waren door de betreffende beelden, die wat hem betreft van een bespreekbare smaak zijn en nergens thuishoren.

Over de hoedanigheid waarin hij zijn klacht indient of zijn belang bij de gewraakte beelden, wordt verder geen bijkomende informatie verschaft door S.J.. Aangezien de klager niet aanwezig was op de hoorzitting om desgevallend nadere toelichting te geven, kan de Kamer zich enkel baseren op de elementen zoals die door de klager werden aangebracht in de klachtbrief.

20. Het uitsluitend vermelden echter dat zoöfilie en verkrachting illegaal en immoreel of walgelijk zijn en schokkende opleveren, zoals S.J. in zijn klacht

² Zie onder meer VRM beslissing nr. 2016/026 van 25 april 2016 en beslissing nr. 2017/029 van 23 juni 2017.

doet, toont op zich geen voldoende geïndividualiseerd belang aan dat volstaat om een ontvankelijke klacht bij de VRM in te dienen. De klager brengt immers geen concrete elementen bij waaruit kan blijken dat zijn aangevoerde belang verschilt van het belang van elke kijker ten aanzien van dergelijke uitzendingen.

S.J. geeft nog bijkomend te kennen dat zoöfilie als een zonde wordt beschouwd in zijn Joodse religie. Het louter aanvoeren van het zondig karakter van bepaalde uitgezonden handelingen voldoet evenmin om zulks als een concreet persoonlijk belang te beschouwen, dat decretaal is vereist om een beoordeling, op grond van de relevante bepalingen van het Mediadecreet, door deze Kamer mogelijk te maken.

S.J. geeft aldus in zijn klacht niet op afdoende wijze aan welk persoonlijk belang hij heeft om zijn klacht als ontvankelijk te laten doorgaan.

Gelet op wat voorafgaat is de Kamer dan ook van oordeel dat de klager geen blijk geeft van het rechtens vereiste belang of van enige benadeling. De klacht is bijgevolg niet ontvankelijk.

Derhalve kan de Kamer de klacht niet ten gronde onderzoeken.

OM DEZE REDENEN, DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Verklaart de klacht van S.J. onontvankelijk.

Aldus uitgesproken te Brussel op 23 oktober 2017.

M. VAN LOKEREN
griffier

J. KAMOEN
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.